



Habemus Papam: Benedikt XVI.

Iz pisma Redu Manje braće

Te Deum Laudamus! Da, iz našega se srca i naših usana danas uzdigao pjesan hvale i zahvaljivanja, jer «zajednica odgovorna za ostavštinu ključeva Kraljevstva», zajedno s Duhom Svetim, izabrala je 265. Petrova nasljednika, u osobi Benedikta XVI.

Nakon dana šutnje, potresenosti, razmišljanja i zahvalnoga spomena za dugo papinstvo Ivana Pavla II., Velikoga, koji nas je vodio za ruku posljednjih desetljeća XX. stoljeća, kršćanska zajednica živi sa snažnom radošću i zahvalnošću svoju sadašnjost: Gospodin joj je darovao novoga Pastira prema svome srcu, Pastira koji ima zadaću izvesti je «na pučinu», na početku trećega tisućljeća. Otvorilo se tako novo milosno doba za Crkvu. U Sikstinskoj je kapeli, naime, još jednom odjeknuo poziv Uskrsloga: slijedi me! Ovaj put poziv je upućen kardinalu Josephu Ratzingeru, koji je, prihvaćajući naum volje Božje, «odbacio» sve i

prihvatio voditi Crkvu u budućnost, uzdajući se jedinio u obećanje Uskrsloga: «Ja sam s vama u sve dane, do svršetaka svijeta» (Mt 28, 20). Na početku ovoga novoga puta, mi Mnja braća, u zajedništvu s cijelom Crkvom i u dijeljenju očekivanja ljudi dobre volje, želimo zajamčiti papi Benediktu XVI. našu poslušnost i poštovanje, prema srcu sv. Franje, i našu raspoloživost da zadovoljimo njegove želje. «Jednostavnom i skromnom radniku u Gospodnjem vinogradu» obećavamo da mu nikada neće uzmanjkati naša molitva, naša ljubav i naša suradnja. Uskrsli Gospodin neka blagoslovi Benedikta XVI., podupre svojom milošću povjerenu mu službu, kako bi nas mogao voditi «u spoznaji Krista, njegove ljubavi, istinske radosti».

(Fra José Rodríguez Carballo, ofm)

Zbogom, Ivane Pavle II., “veliki”

Bila je subota večer 2. travnja 2005.,. Slijedeći stoljetni običaj kardinal komornik, Eduardo Martinez Somalo, u 21,37 minuta, ustvrdio je smrt zovući krsnim imenom Papu. Potom je skinuo ribarev prsten s prsta. Ivan Pavao II. je umro: njegovo se papinstvo završilo!

Donosimo dio poruke Generalnoga ministra Reda u povodu smrti Ivana Pavla II.

Dugo je vrijeme papinskoga vladanja Karola Wojtyła svršilo, po ljubaznoj Božjoj providnosti, upravo u uskrsnoj osmini. [...] Gospodin ga je prihvatio u svoje naručje kako bi mu rekao hvala, jer, prema primljenom pozivu, koji je utvrđivao braću i sestre u vjeri riječju, svojim evandoekim životom i na kraju tajnovitom snagom trpljenja prihvaćenog i preoblikovanoga u svjedočanstvo, pretvarajući Trg sv. Petra u «središte svijeta». Šutnja, naime, Ivana Pavla II. u njegovim posljednjim danima, postala je rječiti govor, dajući smisao i vrijednost izgovorenim riječima, često previđenim, u 27 godina visokog i proročkoga učiteljavanja. [...] Zahvali Uskrsloga odmah se pridodao onaj Crkve, svakoga vjernika, muževa i žena dobre volje, naraštaja mladih kojemu je uvijek hrabro pokazivao obzorja. Toj zbornoj zahvalnosti želi se pridodati naše hvala, kao Manje braće: za posebnu vezu koja oduvijek postoji između našega Reda i «gospodina pape»; poglavito za očinsku skrb i pomnju kojom je Ivan Pavao II. slijedio naše bratstvo od 1987. do danas, dajući nam uvijek vidljive znakove naklonosti, blizine i poštivanja. Vratit ćemo se na njegovo naučavanje s

obzirom na franjevačku i klarinsku karizmu, posebno u prigodama generalnih kapitula. Našu očinsku zahvalnost izražavamo, u trenutku u kojem ga je «sestrica smrt» odvela u Očevu kuću, prizivajući u sjećanje neke «zadace» što ih je povjerio Manjoj braći, gotovo kao duhovnu oporuku: opsluživati evanđelje Gospodina našega Isusa Krista po načinu života što ga je usvojio sv. Franjo; služiti i ljubiti ljude po Siromaškovu primjeru; naviještati evanđelje: poziv, poslanje i razlog postojanja Manje braće; ispuniti potrebu za nadom ljudi našega vremena izvornim doprinosom koji izvire iz iskustva osobitog za sv. Franju; gledati na sv. Franju kao «forma Minorum, virtutis speculum, recti via, regula morum»; ići u srce naroda, kao «pučki franjevci»; staviti evanđelje u središte suvremene kulture i povijesti slijedeći primjer sv. Franje i velike kulturne baštine Reda; odgovoriti na zahtjeve bitnosti i izvornosti našim «duhovnim životom», to jest živeći i svjedočeći vrijednosti franjevačke karizme. [...] «Tebi pripada hvala, moj Gospodine» za našega papu Ivana Pavla II., jer «on, Svevišnji, nosi tvoju sliku!»

ITALIJA – *Kardinalska skupština u Rimu*

Uoči kardinalske skupštine za izbor novoga pape, 14. travnja 2005., bratstvo Generalne kurije ugostilo je za večeru kardinala franjevce nazočne u Rimu. Naš je Red s četiri kardinala izbornika bio najzastupljeniji redovnički red na skupštini:

Kard. **László Paskai** OFM, umirovljeni nadbiskup nadbiskupije Esztergom-Budimpešta (Mađarska) rođen u Szegeđu 8. svibnja 1927. Za svećenika zaređen 3. ožujka 1951. za biskupa 5. travnja 1978., a kardinal je postao 28. lipnja 1986.

Kard. **Claudio Hummes** OFM, nadbiskup Sao Paola (Brazil), rođen u Montenegro, nadbiskupija Porto Alegre, 8. kolovoza 1934. Za svećenika zaređen 3. kolovoza 1958., za biskupa 25. svibnja 1975., a kardinal je postao 21. veljače 2001.

Kard. **Wilfrid Fox Napier** OFM, nadbiskup Durbana (Južnoafrička Republika) rođen u Swartbergu, nadbiskupija Kokstad, 8. ožujka 1941. Za svećenika je

zaređen 25. srpnja 1970., za biskupa 28. veljače 1981., a kardinal je postao 21. veljače 2001.

Kard. **Carlos Amigo Vallejo** OFM, nadbiskup Siviglie (Španjolska), rođen u Medini de Rioseco, nadbiskupija Valladolid, 23. kolovoza 1934. Za svećenika je zaređen 17. kolovoza 1960., za biskupa 28. travnja 1974., a kardinal je postao 21. listopada 2003.

Redu Manje braće pripadaju još tri kardinala koji, budući da imaju preko 80 godina, nisu bili među kardinalima izbornicima: kard. **Paulo Evaristo Arns**, kard. **Aloísio Lorscheider** (Brazil) i **Alexandre José Maria dos Santos** (Mozambik).

U ponedjeljak, 18. travnja, u zajedništvu s cijelom Crkvom koja «je molila Gospodina kako bi joj dao dar Pastira po njegovu srcu», fra José Rodríguez Carballo, generalni ministar OFM, predvodio je misu “Pro Romano Pontifice eligendo” u crkvi Generalne kurije.

ITALIJA – *Duhovne vježbe za franjevce “under 10”*

“Susrećući se..., slutnja i nada” naslov je duhovnih vježbi upriličenih za mlade franjevce sa sjevera Italije koji su položili svečane zavjete u posljednjih deset godina. Vježbe su održane u Armenu, u Pijemontu, u blizini Orskog jezera od 28. ožujka do 2. travnja 2005. Bilo je to vrijeme milosti i okrijepe za šezdeset mladih franjevaca.

“Da su srca gorjela” tijekom tih dana zasluga je mudroga i bratskoga nastupa fra Giacoma Binia bivšega generalnog ministra, koji je kao «stariji brat» znao uliti radost i nadu.

Obradene su se tematike uglavnom odnosile na bitne točke prioriteta Reda: malenost, molitva i pobožnost, evangelizacija.

Ono što je doprinijelo djelotvornom produblivanju tema je bila velika razmjena mišljenja po malim skupinama i na skupštini. Koristan je doprinos bio i prikazivanje pothvata koji nastaju u provincijama, nakon pozornog čitanja

znakova vremena i nakon velikodušnog odgovora na pitanje kako danas živjeti našu franjevačku karizmu. Fra Giacomo je ostavio veliku nadu i obvezu mladim fratrima ali i izazov: «Ono što je najvažnije, nije količina usluga koje nudimo, već kakvoća našega kraizmatičnoga života».

Važan i znakovit je bio susret s benediktinskom opaticom samostana Sv. Julija, majkom Canopi, koja je govorila o proroštvu posvećenoga života.

Na kraju je generalni tajnik za formaciju i studije Reda, fra Massimo Fusarelli, naglasio kako je ovaj susret bio «proročki znak» za suradnju među provincijama.

Mladi su franjevci s vježbi otišli osnaženi u uvjerenju kako «granice» provincije jesu, i trebaju biti, samo zamišljene crte koje zauvijek padaju kad nađu u razgovoru i suradnji prigodu za postati «otvorena vrata» za općenje.

ITALIJA – *Konferencija franjevačke obitelji i Franciscans Internationala*

Popodne 21. ožujka 2005., u Generalnoj kuriji Manje braće u Rimu održan je susret Konferencije franjevačke obitelji i «vijeća» Franciscans Internationala (FI). Iz vijeća su bili nazočni predsjednica, s. Denise Boyle, FMDM, s. Margaret Mary Kimmins, OSF, fra Joao Benedito Ferreira de Araujo, OFMConv, Ana Maria Olmeto Ramos, FSR, fra Markus Heinze, OFM, Attilio Galimberti, FSR, Lucy Almirañez, FSR, fra Goran Dabić, TOR, fra Tewelde Beyene, OFMCap. S njima je bio i fra John Quigley, OFM, izvršni ravnatelj FI, i izvršna tajnica, Anne Niehaus. Predstavnici su franjevačke nevladine ustanove opisali svoj rad u UN u uredima u New Yorku i Ženevi. Postoji nada da će u skorij budućnosti, svaki kontinent imati sjedište FI. Nastojanje «da se da glas onima koji ga nemaju» doveo je

do razmišljanja o preinaci unutarnjega ustroja, kako bi se dala što stručnija usluga i na tragu očekivanja franjevačkoga svijeta. Jedan od najzahtjevnijih izazova s kojim e treba suočiti je prodiranje vrijednosti koje pokreću FI u formaciju franjevaca i franjevačku evangelizaciju i stoga sve je potrebnije upoznati rad nevladinih ustanova u franjevačkom svijetu. Konferencija franjevačke obitelji, potvrđujući svoju potporu radu FI obvezala se načiniti pismo u kojem će potvrditi istu. Na sljedećem sastanku KFO, bit će izabran predstavnik koji će jamčiti trajnu vezu s FI i pojačati suradnju. Za obavijesti o FI može se pogledati e-stranica na smjestniku: <http://www.franciscansinternational.org>

ITALIJA – *Međunarodni izvršni odbor za evangelizaciju i misije*

U Rimu se u Generalnoj kuriji Manje braće, 29. ožujka 2005. sastao Franjevački međunarodni izvršni odbor za evangelizaciju i misije (COFIEM), tijelo za pomoć generalnom tajništvu za evangelizaciju i misije. Odbor je započeo rad čitanjem naputaka o temi evangelizacije koji se nalaze u dokumentu «Milost početaka».

Odbor je proučio i donio potrebne promjene za nacrt posebnih statuta za COFIEM i GEM koje će podastrijeti Generalnom definatoriju na odobrenje. Potom je odbor nastavio raščlambom posljednje skupštine iz listopada 2004., na kojoj su utvrđeni novi oblici i načini za pokretanje promjene u poticanju u konferencijama i provincijama. Posebno je odbor izradio osnovni nacrt «provincijskoga projekta za evangelizaciju i misije» i smjernice za izradu pomagala za misijsko poticanje i usmjerenje za župski pastoral. Uskoro će biti objavljeni ishodi istraživanja o različitim pastoralnim nazočnostima franjevac, koje je načinjeno u prošlom šestogodištu. Razmišljalo se kako razvrstati nove oblike i pothvate evangelizacije a predložen je obrazac za provjeru

misijskoga poticanja u jedinicama.

Odbor je odredio sastav iduće skupštine koja će se održati od 13. do 21. veljače 2006. u Santo Domingu, U Srednjoj Americi a koja će obrađivati temu «Sjećanje i proroštvo u evangelizaciji i misijama (Jučer i danas prema budućnosti)». U susretu s odborom, generalni je ministar fra Josè Carballo zahvalio i ohrabrio sudionike da nastave službu poticanja u toj protežnici, pokazujući i na izazove s kojim se treba suočiti.

Raspravljalo se i o mogućnosti promicanja misionarskih i evangelizatorskih iskustava za mlade franjevce koji su u formaciji. Odbor je ustvrdio kako je potrebno ponovno otkriti povijest misijskih nazočnosti provincija i konferencija i poboljšanje saobraćaja između SGEM i tajništva u provincijama i konferencijama.

Za vrijeme radova, odbor je pregledao dio filma što ga je ostvario tim stručnjaka a od kojega će se načiniti DVD koji prikazuje djelo misijske evangelizacije Manje braće u svijetu.

DEMOKRATSKA REPUBLIKA KONGO – *Sjeme posijano u zemlju*

Provincija Sv. Benedikta Afričkoga je najbrojnija nazočnost Reda u Africi, njoj pripada oko 220 franjevac koji žive u 28 bratstava smještenih u četiri pokrajine Demokratske Republike Konga. Već gotovo devet godina Kongo živi u ratnom stanju u koje su uključene probitačne skupine i zemlje koje plaćaju ratnike.

Prostorna širina, naglašeno pomanjkanje saobraćaja, nesigurnost što je izazivaju razbojničke družine i nepropisne vojske koje napadaju putnike, zajedno s visokim životnim troškovima, otežavaju poticanje i upravljanje provincijom.

Od 19. ožujka do 18. travnja 2005. definator za Afriku, fra Amaral Bernardo Amaral posjetio je franjevce provincije Sv. Benedikta Afričkoga iz Konga.

Prvih je dana fra Amaral posjetio novicijat s 14 novaka. Okružje je krajnje siromašno, polazeći od nedostatka hrane, ali to nije ograničilo radost i topli prijam što su ga priredili za fra Amarala. “U tebi vidimo pomnju Generalnoga ministra i Reda prema nama”, posvjedočio je jedan od novaka.

Sljedećih se dana održao susret franjevac koji žive u četiri bratstva oko Lubumbashia, sjedišta Katange. Fra Amaral je potom proveo jedan dan s mladim franjevcima koji žive «franjevačku godinu». To je vrijeme, nakon filozofskoga studija, posvećeno produblivanju franjevačke karizme u doticaju sa stvarnim siromaštvom. Mladi franjevci, njih 11,

u pratnji fra Damiana Isabella, dijele iskustvo «djece s ulice», ovisnika i drugih oblika siromaštva. Na kraju dana, zajedno s njihovim odgojiteljem, razmjenjuju mišljenja, razmišljaju i mole nad proživljenim iskustvom.

Od 21. do 27. ožujka fra Amaral je posjetio bogosloviju u Lubumbashiu koja ugošćuje 63 mlada studenta i 8 odgojitelja. Tu je proveo Veliki tjedan i proslavio uskršno trodnevlje. Od 30. ožujka do 3. travnja generalni je definator posjetio bratstvo u pokrajini Kasai, susrećući franjevce i klarise iz samostana Mbujimayi.

Sljedećih je dana susreo zajednicu u Kinshasi a od 10. do 15. franjevce iz pokrajine Kivu. Fra Amaralu se svjedlya pozornost i pomnja s kojom se priprema i slavi liturgija.

U susretu s mladim franjevcima, fra Amaral je provjerio razloge koji potiču mlade da žive franjevačkim životom. Svi izražavaju želju da žive život u bratstvu, u molitvi, malenosti i blizini ljudima, a posebno onima koji trpe posljedice rata i nasilja.

U Kongu su franjevci uvijek bili bliski narodu dijeleći s njime i najteže trenutke kao i «udarce» sa strane vojnika i nasilnika.

Provincija Sv. Benedikta je sjeme bačeno u zemlju koje će, po proročkoj nazočnosti franjevačkih bratstava, moći doprinijeti pomirenju i miru u ovoj zemlji koju obilježavaju podjele i nasilje.

Male – velike vijesti

• Na Cvjetnu nedjelju, 20. ožujka u Generalnoj kuriji susreli su se generalni ministri prvih Redova i TOR-a. Susretu nije pribivao fra Ilija Živković, generalni ministar TOR-a, kojega je predstavljao generalni definator fra Fernando Scocca, TOR. Susret je počeo u 10,30 a poslužio

je za bratski razgovor i usporedbu puta što ga svaka od obitelji čini. Ministri su vrjednovali zajedničke naume što su ih zajedno ostvarili (međufranjevački tečaj za odgojitelje, održan u Frascatiju od 3. do 30. studenoga 2004.) i onaj u izradi (zajednička formacija za franjevce

koji odlaze u misije, kaja bi se ovijala u bratstvu Notre Dame des Nations u Bruxellesu). Potom su povoljno ocijenjeni susreti što ih održavaju generalni gospodarstvenici kako bi podijelili iskustva na polju upravljanja i skrbi imovinom franjevačkih redova. Sa strane svijeta iskazano je zadovoljstvo radi tih pothvata i smatra se prikladnim nastaviti u tom pravcu. Susret je završen ručkom zajedno s bratstvom Generalne kurije.

- Generalni je ministar, s velikim brojem franjevaca, posebno pristiglima iz Poljske, sudjelovao na pogrebu pape Ivana Pavla II. na trgu Sv. Petra, u petak 8. travnja 2005.
- U crkvi Generalne kurije 13. travnja slavljena je misa zadušnica za papu Ivana Pavla II. Uz Generalnoga ministra, koji je predvodio slavlje, sudjelovali su franjevci iz drugih kuća podložnih generalnome ministru kao i iz drugih franjevačkih kuća iz Rima. Crkvu su ispunile časne sestre iz različitih ustanova i franjevački svjetovnjaci.
- Konferencija franjevačke obitelji (KFO) na čijem je čelu trenutno fra José Rodríguez Carballo, generalni ministar OFM priprema «pismo o miru». Pismo je upućeno čovječanstvu našega vremena. Na susretu održanom 21. ožujka u Generalnoj kuriji Manje braće u Rimu, fra José Rodríguez Carballo, s. M. Carola Thomann, predsjednica CFI-TOR; fra Ferdinando Scocca, izaslanik generalnoga ministra TOR; fra Aurelio Laita, izaslanik generalnoga

ministra OFMConv i gosp. Alfonso Petrone, izaslanik generalnoga ministra FSR posvetili su jutarnji sastanak pregledu i krajnjem odobrenju pisma. Na sastanku nije bio nazočan, zbog neodgodive obveze, fra Joachim Giermek, generalni ministar OFMConv. Kao znak uzajamnosti i kako bi svjedočili želju za mirom kršćanima koji žive u područjima sukoba, određeno je da jedan od sljedeći susreta bude održan u Svetoj Zemlji.

- Otvoren je upis za tečaj talijanskoga jezika koji će se održati na ljeto, od 27. kolovoza do 28. rujna 2005., na Antonianumu u Rimu. Tko želi sudjelovati treba poslati pravovremeno vlastitu upisnicu na generalno tajništvo za formaciju i studije e-poštom formgen@ofm.org ili predstojniku studenata fra Vidalu Rodriguezu Lopezu na naslov vidalfray@yahoo.it - tel. 06.70373686 - Via Merulana 124 - 00185 Roma.
- Od 8. do 30. listopada 2005., na La Verni i Asizu (Italija), održava se Međunarodni susret za učitelje novaka. Tajništvo za formaciju i studije podsjeća one franjevce kojima treba dopuštenje za ulazak u Italiju da žurno pošalju vlastite podatke (ime i prezime koji se nalaze u putovnici; mjesto i nadnevak rođenja; državljanstvo; potpuni naslov stanovanja; broj putovnice i tko ju je izdao, zemlja gdje se nalazi talijansko predstavništvo koje izdaje dopuštenje).

Novi provincijali

- **Fra Ferdinando Campana** u provinciji Sv. Jakova Markijskoga (Italija), ponovno izabran za prov. ministra.
- **Fra Carmelo Finocchiaro** u provinciji Presvetoga Imena Isusova na Siciliji (Italija), ponovno izabran za prov. ministra.
- **Fra Marino Porcelli** u rimskoj provinciji Sv. Apostola Petra i Pavla (Italija).
- **Fra Željko Železnjak** u provinciji Sv. Ćirila i Metoda (Hrvatska).
- **Fra Leonardo García Aragón** je izabran za predsjednika utemeljenja Presvetoga Imena Isusova u Srednjoj Americi.

Generalove obveze

- Od **2. do 14. svibnja** – redovito zasjedanje generalnoga definatorija (Rim).
- Od **9. do 10. svibnja** – Susret s predsjednicima Konferencija Reda (Rim).
- Od **25. do 27. svibnja** – posjet prov. Sv. Franje sa stigmama (Firenca) u Italiji.
- Od **30. svibnja do 2. lipnja** – sudjelovanje na provincijskom kapitulatu prov. Presvetoga Imena (New York) u SAD.

FRATERNITAS - OFM - Rim

Odgovorni urednik: Gino Concetti - Priredio: Gianfranco Pinto Ostuni

S talijanskog preveo: Dragan Ružić

I-smjestnik: <http://www.ofm.org/fraternitas> E-naslov: comgen@ofm.org